

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นกระบวนการในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้เกิดการพัฒนาในทุกๆด้านอย่างต่อเนื่อง และมั่นคงตามศักยภาพของแต่ละคน ทั้งในฐานะที่เป็นปัจเจกบุคคลและเป็นสมาชิกของสังคม (อ่ำรุ่ง จันทวานิช, 2539) ซึ่งการจัดการศึกษาที่ผ่านมายังไม่เอื้อต่อการพัฒนาตนเองของเด็กให้เต็มศักยภาพ วิธีการสอนที่ผ่านมา ยังเน้นบทบาทให้ผู้เรียนเป็นเพียงแต่ผู้รับความรู้ มีผลให้ทักษะการสร้างความรู้ และการใช้ความรู้ของนักเรียน ยังไม่ได้รับการพัฒนาเท่าที่ควร การเรียนรู้ของผู้เรียนจึงเป็นการพึ่งพาความรู้จากผู้อื่น ซึ่งการปฏิรูป การศึกษามีเจตนารมณ์ที่จะแก้ไขวิกฤตแห่งปัญหาทางการศึกษาอันจะส่งผลต่อการพัฒนาในด้านอื่นๆ และถ้าไม่มีการนำไปปฏิบัติอย่างมุ่งมั่น และถูกต้องแล้วก็จะทำให้การศึกษาไทยเป็นการศึกษาที่ไม่มีคุณภาพ โดยเฉพาะการปฏิรูปการเรียนรู้ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการ ประถมศึกษาแห่งชาติ, 2543) โดยปรารถนาให้เด็กและเยาวชนไทยทุกคนเป็นคนดี เป็นคนเก่ง เป็นคนมี ความสุข และเป็นกำลังของประเทศชาติในอนาคต

ครูเป็นบุคคลสำคัญที่จะส่งเสริมเด็กให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ถ้าครูดี ครูเก่ง ครูมีคุณภาพ และศักยภาพสูง สามารถสอนนักเรียนได้ถูกต้องตามหลักการ การจัดการกระบวนการเรียนรู้ก็จะเป็นไปอย่างมี คุณภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2543) ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่า คุณภาพ การศึกษาขึ้นอยู่กับคุณภาพของครู เนื่องจากคุณภาพของการศึกษาจะสูงหรือต่ำจะต้องประเมินจากปริมาณและ คุณภาพของผลผลิต และผลลัพธ์ที่ครูได้สร้างขึ้นในระบบการศึกษาในโรงเรียน (ไกรยุทธ ธีรตยา คีนันท์, 2533)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 เป็นภารกิจที่มีกฎหมายรองรับ ครูอาจารย์ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต้องถือปฏิบัติให้บรรลุผลสำเร็จตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย และจะต้องทบทวนบทบาท ของตนเองว่าจัดการกระบวนการเรียนการสอนที่ผ่านมา มีคุณภาพ ถูกต้อง เหมาะสม สอดคล้องกับสภาพ สังคมไทยและสังคมโลกเพียงไร (สำนักงานคณะกรรมการการปฏิรูปการเรียนรู้, 2543) ครูจึงต้อง ประจักษ์เพื่อให้ความเชื่อมั่นว่าการจัดการศึกษาในยุคนี้จะต้องยึดหลักว่าทุกคนมีความสามารถเรียนรู้ และ พัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาตนเองในการเปลี่ยนแปลง เปลี่ยน วิธีปฏิบัติ เปลี่ยนวิธีการแสดงออกในห้องเรียนที่เน้นการสอนในลักษณะการสนับสนุน ส่งเสริม และการ เรียนเน้นกระบวนการมากกว่าตัวความรู้ การจัดการเรียนการสอนจะเป็นแบบร่วมมือกันระหว่างครู ผู้เรียน และผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายต้องร่วมกันหาทางแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน และกระบวนการสืบเสาะแสวงหา แนวทางการแก้ไขปัญหาที่ต้องเป็นไปอย่างรวดเร็ว ฉับพลันทันที เพื่อนำไปสู่การพัฒนาการเรียนการสอน

อย่างมีประสิทธิภาพ (โกวิท ประวาลพุกฤษ์, 2542 ; สุวิมล ว่องวาณิช, 2543 และสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2543)

บทบาทของครูในการจัดการเรียนรู้ที่ผ่านมา ครูจะมีบทบาทในการถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้เรียน ได้จดจำ และการจัดการเรียนการสอน ครูมักมีความเชื่อว่าโรงเรียนเป็นแหล่งความรู้ที่สำคัญ ครูจะเป็นผู้ชี้นำสื่อในการสอนเป็นส่วนใหญ่ เนื้อหาที่เรียนไม่ค่อยเชื่อมโยงกับชีวิตของนักเรียน สัมพันธภาพระหว่างครูและนักเรียนยังไม่สะท้อนถึงระบบประชาธิปไตย และการวัดและการประเมินผลยังมุ่งเพื่อการตัดสินของผู้เรียน ดังนั้นในการดำเนินการปฏิรูปการเรียนรู้ให้เกิดผลกับผู้เรียนอย่างแท้จริง ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายโดยเฉพาะครูผู้สอนที่ใกล้ชิดกับนักเรียนมากที่สุด ต้องปรับแนวคิด ความเชื่อและกระบวนการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง

ดังนั้น จึงเกิดภาพที่คาดหวังว่าเมื่อปฏิรูปการศึกษาแล้วจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงจากภาพเก่าๆ ไปสู่ภาพใหม่ของการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษา ดังนี้ 1) การให้ผู้เรียนเป็นผู้เลือกสิ่งที่จะเรียน และลงมือปฏิบัติในการแสวงหาความรู้ สร้างความรู้ และใช้ความรู้ 2) ขยายแหล่งเรียนรู้ให้มีทั้งใน และนอกห้องเรียน 3) จัดบรรยากาศในการเรียนให้มีชีวิตชีวาน่าสนใจ ให้มีการเรียนรู้ที่หลากหลาย ไร้ใจ ให้ผู้เรียนมีความอยากรู้อยากเรียน 4) ให้ผู้เรียนเป็นผู้ใช้สื่อประกอบการเรียนรู้ 5) ครูสามารถจัดหลักสูตรระดับห้องเรียนที่ประกอบด้วยครูกับผู้เรียนให้มีปฏิสัมพันธ์ในทางบวกเพื่อพัฒนาค่านิยม และทักษะการเป็นสมาชิกในสังคมประชาธิปไตย และ 6) การวัดและประเมินผลเพื่อการพัฒนาผู้เรียน (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2543)

บทบาทใหม่ที่เปลี่ยนไปจากเดิมของครูมีหลายประการ เช่น 1) เปลี่ยนความคิดจากครูเป็นผู้สอน (Teacher – Teaching) มาเป็นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ (Learner – Learning) เรียนรู้จากการปฏิบัติจริงจากการทำโครงการ (Project – based Learning) เรียนรู้จากการทำกิจกรรมแสวงหาความรู้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองอย่างสนุกสนาน (Activity – based Learning) 2) ครูต้องมีความสามารถในการออกแบบระบบการเรียนการสอนที่เน้นมาตรฐานผลการเรียนรู้ทั้งมาตรฐานสากล (Global Literacy) เช่น วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ เทคโนโลยีสารสนเทศ มาตรฐานความรู้ความสามารถในเรื่องเกี่ยวกับความเป็นชาติไทย วัฒนธรรม คุณธรรม และมาตรฐานความรู้ความเข้าใจในเรื่องท้องถิ่น (Local literacy) ระบบการเรียนการสอนจะครอบคลุมถึงการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ การกำหนดเนื้อหาสาระ การกำหนดกิจกรรมกระบวนการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ การใช้สื่อการเรียนการสอน การติดตามประเมินผลการเรียนรู้ ในแนวทางของการรับประกันผลการเรียนรู้ของผู้เรียนทุกคนเต็มศักยภาพ

เครื่องมือสำคัญที่จะช่วยให้ครูเปลี่ยนบทบาทในการจัดการศึกษาเพื่อสนองนโยบาย และแนวคิดดังกล่าวข้างต้น คือ การวิจัย เพราะการวิจัยนอกจากจะเป็นกลไกสำคัญที่นำไปสู่การค้นพบคำตอบของประเด็นปัญหาต่างๆทั้งทางด้านวิทยาศาสตร์ และสังคมศาสตร์ซึ่งจะทำให้เกิดการพัฒนาแล้ว สำหรับการศึกษานั้นในหมวด 4 ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ว่าด้วยแนวทางการจัดการศึกษา ได้ให้ความสำคัญกับการวิจัยในฐานะเป็นเครื่องมือการพัฒนาการปฏิบัติงานครู ดังนี้

“มาตรา 24 (5) ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อมสื่อการเรียน และอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอน และแหล่งวิทยาการประเภทต่างๆ”

(พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หน้า 14)

“มาตรา 30 ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งการส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา”

(พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หน้า 16)

การที่จะปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ปรับเปลี่ยนทัศนคติของผู้ใหญ่นั้น จะมีความแตกต่างจากเด็ก จึงต้องมีกระบวนการที่เหมาะสม วิธีการเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้ใหญ่เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติได้ ก็ต้องเปลี่ยนทัศนคติของผู้ใหญ่เสียก่อน และในการจัดประสบการณ์เรียนรู้ให้กับผู้ใหญ่จึงต้องมีวิธีการที่ทำให้ผู้ใหญ่ได้เห็นเป็นรูปธรรม ได้ตระหนักถึงประโยชน์อย่างแท้จริง (สุรกุล เจนอบรม, บรรยาย 27 สิงหาคม 2543 อ้างถึงใน สภาวรัตน์ ชุ่มเชย 2543) การให้ครูทำวิจัยปฏิบัติการจึงน่าจะเป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยปรับเปลี่ยนครูได้ เนื่องจากการทำวิจัยถือเป็นกิจกรรมอย่างหนึ่งที่ได้รับการยอมรับโดยทั่วไปแล้วว่าเป็นวิธีการหรือเครื่องมือในการพัฒนาวิชาการที่ก้าวหน้ายิ่งขึ้น นอกจากนี้กระบวนการทำวิจัยยังเป็นสิ่งกระตุ้นให้เกิดการคิด และแสวงหาคำตอบสำหรับปัญหาต่างๆ อันนำไปสู่การพัฒนาวิธีการเรียนรู้และการสร้างความรู้ของนักวิจัย ดังนั้นจึงได้มีการใช้การวิจัยเป็นหนึ่งในวิธีการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา โดยเฉพาะการพัฒนาวิธีการเรียนรู้ของครูตามแนวปฏิรูปการศึกษา ทั้งนี้เพราะเมื่อครูทำวิจัยในลักษณะการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ครูจะได้พัฒนาการเรียนรู้ด้วยตนเองไปอย่างต่อเนื่อง เพราะครูที่ทำวิจัยจะมีความสามารถในการแสวงหาความรู้และกระบวนการทำวิจัยเป็นอย่างดี ซึ่งจะส่งผลต่อการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ (ทีศนา เขมมณี, 2540; อุมาพร พุ่มน, 2542 และ Arend, 1994)

การวิจัยในชั้นเรียนเป็นรูปแบบหนึ่งของการวิจัยทางการศึกษาซึ่งผู้สอนเป็นผู้ทำวิจัยเพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนการสอนในรายวิชาที่ครูรับผิดชอบ โดยเริ่มจากการวิเคราะห์ปัญหาเชิงระบบ แล้วลงบลงที่การค้นพบนวัตกรรมที่ครูผู้สอนสามารถนำไปใช้ในการแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ภาวิณี ศรีสุขวัฒนานนท์, 2531; ธีระชัย ปุรณโชติ, 2532; บัญชา อึ้งสกุล, 2539) เพราะครูผู้สอนเป็นบุคคลที่ใกล้ชิดกับนักเรียนมากที่สุดย่อมมีการรับรู้และเข้าใจสภาพปัญหาของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและสภาพปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นกับนักเรียนในชั้นเรียนของตนเองมากกว่าบุคคลอื่นๆ

นอกจากนี้การวิจัยในชั้นเรียนยังเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยในการพัฒนาวิชาชีพครู เนื่องจากให้ข้อค้นพบที่ได้มาจากการบวนการสืบค้นที่เป็นระบบและเชื่อถือได้ ทำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน นอกจากนี้ยังเป็นการพัฒนาผู้ที่มีส่วนร่วม นำไปสู่การพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ และด้วยหลักการสำคัญของการวิจัยปฏิบัติการที่เป็นการสะท้อนผล ทำให้การวิจัยแบบนี้

ส่งเสริมบรรยากาศของการทำงานแบบประชาธิปไตยที่ทุกฝ่ายเกิดการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และยอมรับในข้อค้นพบร่วมกัน (สุวิมล ว่องวาณิช, 2544)

งานวิจัยที่ผ่านมาได้มีผู้ศึกษาตัวแปรเกี่ยวกับกระบวนการทำวิจัยปฏิบัติการ ผลของการทำวิจัยในชั้นเรียนที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอน และการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของครูนักวิจัยและไม่ใช่ครูนักวิจัย แต่ยังไม่มียงานวิจัยใดที่นำตัวแปรเหล่านี้มาศึกษาพร้อมกันเพื่อให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของครูระดับประถมศึกษา

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาผลของการทำวิจัยในชั้นเรียนที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของครูระดับประถมศึกษา เพื่อศึกษาดูว่ากระบวนการและขั้นตอนของการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนส่งผลให้ครูเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมหรือไม่ อย่างไร

คำถามวิจัย

1. ครูนักวิจัยมีกระบวนการทำวิจัยและนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์อย่างไร ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงค่านิยม พฤติกรรม และการเรียนรู้ของครูระดับประถมศึกษาอย่างไร
2. สภาพการจัดการเรียนการสอนภายในห้องเรียนของครูนักวิจัยและครูที่ไม่ใช่ครูนักวิจัย มีความแตกต่างกันอย่างไร
3. ปัจจัยที่สนับสนุนและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูมีอะไรบ้าง แต่ละปัจจัยส่งผลอย่างไรต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูประถมศึกษา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษากระบวนการและผลลัพธ์ของการทำวิจัยในชั้นเรียนที่มีต่อการพัฒนาครูระดับประถมศึกษา
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพการจัดการเรียนการสอนภายในห้องเรียนของครูนักวิจัยและครูที่ไม่ใช่ครูนักวิจัย
3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่สนับสนุนและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูประถมศึกษา
4. เพื่อวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของครูหลังจากทำวิจัยในชั้นเรียนและเพื่ออธิบายสาเหตุของการเปลี่ยนแปลง

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ โดยศึกษาจากกรณีศึกษา จำนวน 4 กรณีศึกษา จากโรงเรียน 2 แห่งๆละ 2 กรณีศึกษา ซึ่งเป็นครูผู้สอนระดับประถมศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่มีบริบทในการทำงานใกล้เคียงกัน

กรณีศึกษาที่ 1 เป็นครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่ 1 และเป็นผู้มีประสบการณ์ในการทำวิจัยในชั้นเรียน มีผลงานวิจัยในชั้นเรียนอย่างเป็นทางการและมีความต้องการที่จะทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง

กรณีศึกษาที่ 2 ครูนักวิจัยที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่ 2 และเป็นผู้มีประสบการณ์ในการทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างเป็นทางการน้อย 5 เรื่อง และทำวิจัยอย่างต่อเนื่อง จนได้รับการพิจารณาให้เป็นครูต้นแบบ

กรณีศึกษาที่ 3 ครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่ 1 และเป็นผู้มีความสนใจในการทำวิจัยในชั้นเรียน แต่ยังไม่มีความรู้เกี่ยวกับวิธีการทำวิจัยในชั้นเรียน

กรณีศึกษาที่ 4 ครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่ 2 และเป็นผู้มีความสนใจในการทำวิจัยในชั้นเรียน แต่ยังไม่มีความรู้เกี่ยวกับวิธีการทำวิจัยในชั้นเรียน

2. ประเด็นที่มุ่งศึกษาในครั้งนี้ คือ

2.1 กระบวนการและผลลัพธ์ของการทำวิจัยในชั้นเรียน ประกอบด้วย ลักษณะการทำวิจัยในชั้นเรียน กระบวนการทำวิจัยในชั้นเรียน การใช้ผลการวิจัยในชั้นเรียน พฤติกรรมที่ส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูระดับประถมศึกษา และผลลัพธ์ที่ได้จากการทำวิจัยในชั้นเรียนที่มีต่อการพัฒนาครูระดับประถมศึกษา ซึ่งการพัฒนาครูนั้นสามารถกระทำได้หลายวิธี แต่ในที่นี้จะจำกัดเฉพาะการพัฒนาครูด้านการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมกรรมการจัดการเรียนการสอนและการแสวงหาความรู้ทางวิชาการของครูเท่านั้น

2.2 ปัจจัยที่สนับสนุนและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูประถมศึกษา โดยผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์ปัจจัยใน 2 ด้าน คือ ปัจจัยภายใน ได้แก่ ความต้องการในการพัฒนาการเรียนการสอน ความต้องการพัฒนานักเรียน ความต้องการพัฒนาตนเอง ความเชื่อ ค่านิยมที่มีต่อการศึกษา และความต้องการทำผลงานทางวิชาการ และปัจจัยภายนอก ได้แก่ การสนับสนุนจากบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการทำวิจัยในชั้นเรียน งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ และแหล่งข้อมูลในการวิจัย

2.3 สภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ การจัดชั้นเรียน การเตรียมการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และความสัมพันธ์ระหว่างกรณีศึกษากับนักเรียน

2.4 ประเด็นการศึกษาประกอบอื่นๆ ได้แก่ ภูมิหลังของกรณีศึกษา บริบทของการทำงานของกรณีศึกษา

2.5 การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของครูหลังจากทำวิจัยในชั้นเรียนและสาเหตุที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของครู

นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง การสร้างความรู้หรือวิธีการใหม่ๆที่ทำในบริบทของชั้นเรียนซึ่งมีครูผู้สอนเป็นผู้ดำเนินการวิจัยโดยอาศัยวิธีการทางวิทยาศาสตร์เพื่อนำผลการวิจัยมาแก้ปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนของนักเรียนและเพื่อใช้ในการพัฒนาคุณภาพของการจัดการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น อันจะส่งผลให้เกิดการพัฒนาให้นักเรียนได้อย่างเต็มศักยภาพ ซึ่งกระบวนการวิจัยจะก่อให้เกิดการพัฒนาครูให้ไปสู่วิธีการที่เป็นเลิศและมีความอิสระทางวิชาการ

ครูนักวิจัย หมายถึง ข้าราชการที่ปฏิบัติหน้าที่สอนในโรงเรียนประถมศึกษา ที่ใช้กระบวนการวิจัยในการปฏิบัติงานเพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง มีผลงานการวิจัยเป็นที่ยอมรับจนได้รับการพิจารณาให้เป็นครูต้นแบบ

ครูที่ไม่ใช่ครูนักวิจัย หมายถึง ข้าราชการที่ปฏิบัติหน้าที่สอนในโรงเรียนประถมศึกษา ที่ยังไม่แสดงผลงานวิจัยในชั้นเรียนอย่างเป็นรูปธรรม

ปัจจัยที่สนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง ความต้องการในการพัฒนาการเรียนการสอน ความต้องการพัฒนานักเรียน ความต้องการพัฒนาตนเอง ความเชื่อ ค่านิยมที่มีต่อการศึกษา และความต้องการทำผลงานทางวิชาการ การสนับสนุนจากบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการทำวิจัยในชั้นเรียน งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ แหล่งข้อมูลในการวิจัย และทรัพยากรอื่นๆที่ช่วยให้ครูสามารถดำเนินการทำวิจัยในชั้นเรียนได้อย่างสมบูรณ์และมีประสิทธิภาพ

ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง วัสดุ สื่อ อุปกรณ์ สถานที่ สภาพแวดล้อม เวลา บุคลากร คุณสมบัติของบุคลากรอื่นๆ และทรัพยากรอื่นๆที่ทำให้ครูไม่สามารถดำเนินการทำวิจัยในชั้นเรียนได้อย่างสมบูรณ์และมีประสิทธิภาพ

กระบวนการทำวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง ขั้นตอนต่างๆในการทำวิจัยของครู ตั้งแต่การกำหนดปัญหาวิจัย การวิเคราะห์ปัญหา การเลือกวิธีการแก้ปัญหา การดำเนินการแก้ไขปัญหา การสรุปผลและเขียนรายงาน ตลอดจนการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

การพัฒนาครู หมายถึง การดำเนินการเพื่อส่งเสริมให้ครูเกิดการเรียนรู้และเปลี่ยนแปลงการจัดการเรียนการสอนตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบถึงกระบวนการและผลลัพธ์ของการทำวิจัยในชั้นเรียนที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงของตัวครูและตัวนักเรียนในระดับประถมศึกษา
2. ได้ทราบถึงความแตกต่างของสภาพการจัดการเรียนการสอนภายในห้องเรียนของครูนักวิจัยและครูที่ไม่ใช่ครูนักวิจัย
3. ได้ทราบถึงปัจจัยที่สนับสนุนและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูประถมศึกษา

4. ได้ทราบถึงพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไป และสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม อันเนื่องมาจากการทำวิจัยในชั้นเรียน

5. ได้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อเป็นแนวทางสำหรับหน่วยงานในการส่งเสริม และสนับสนุนให้ครูดำเนินการทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างประสบผลสำเร็จอันจะส่งผลให้เกิดการพัฒนาผู้เรียนอย่างเต็มศักยภาพตามความคาดหวังของประเทศชาติ ดังที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542